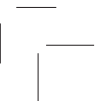

150

Słowa kluczowe: lektor, posługa, obrzęd, ustanowienie, słowo Boże

Keywords: lector, ministry, rite, institution, the word of God

Ks. Tadeusz Syczewski

Ks. Tadeusz Syczewski

POSŁUGA LEKTORA W KOŚCIELE ŁACIŃSKIM

Lektor (łac. legere – „czytać”) jest to osoba czytająca na głos teksty biblijne bądź liturgiczne w zgromadzeniu liturgicznym.¹

W Kościele łacińskim jest to osoba upoważniona czasowo lub bezterminowo do czytania Biblii podczas celebracji liturgicznych. Czytanie tekstów Pisma Świętego przez lektora zostało przejęte zasadniczo z praktyki synagogałnej (por. Łk 4, 16-17. 20; Mt 4, 23, Dz 13,4-5). W Polsce przed II Soborem Watykańskim lektor był upoważniony do odczytania wiernym po polsku lekcji i Ewangelii – zaraz po przeczytaniu ich po łacinie przez celebransa.²

Papież Paweł VI w Liście apostolskim *Ministeria quaedam* nakazuje, żeby posługa lektora nie nazywać „święceniem”, lecz „ustanowieniem”.³ Posługa lektora jest jedną z tych posług, których potencjał Kościół nie w pełni potrafi dzisiaj wykorzystać, więc zobaczmy, co powinien on czynić. Autor szuka odpowiedzi na pytanie: W jaki sposób należałoby głębiej spojrzeć na tę posługę, ukazując jej historię oraz teologię? Należy zaznaczyć, że jest to bardzo ważna posługa w Kościele, dlatego też pragniemy przedstawić ten problem szerzej i w różnych jego aspektach.

1 A. Rutkowski, *Lektor*, w: E. Ziemann (red.), *Encyklopedia Katolicka*, t. 10, Lublin 2004, kol. 722.

2 *Tamże*, kol. 723.

3 Paweł VI, List apostolski *Ministeria quaedam*; *Ceremoniał liturgicznej posługi Biskupów odnowiony zgodnie z postanowieniem świętego Soboru Watykańskiego II*, wydany z upoważnienia Papieża Jana Pawła II, dostosowany do zwyczajów diecezji polskich, wydanie wzorcowe, Katowice 2010; por. F. Brovelli, *Ordine e ministeri*, w: Pontificio Istituto Liturgico S. Anselmo (red.), *I Sacramenti teologia e storia della celebrazione*, Genova 1989, s. 295.

Konferencja Episkopatu Polski wypowiedziała się dwukrotnie w sprawie posługi lektora w kontekście udzielania jej kandydatom do sakramentu święceń kapłańskich. O udzielaniu posługi lektora mówi wyraźnie II Polski Synod Plenarny.⁴

Istnieje także możliwość ustanawiania lektorami mężczyzn, którzy nie zamierzają w przyszłości przyjmować żadnych święceń. Jest to swego rodzaju realizowanie swojej misji w Kościele jako osoba świecka.⁵

W niniejszym artykule zostaną omówione następujące zagadnienia szczegółowe dotyczące lektora w Kościele łacińskim: geneza posługi lektora, podstawy prawne tejże posługi, zadania i obrzędy ustanowienia lektorów.

Geneza posługi lektora

Ustanowienie posługi lektora wywodzi się z czasów apostołskich. W Kościele pierwotnym, przez trzy pierwsze wieki, lektorat był powierzany tym wiernym, którzy wyznali wiarę przed poganami i katami.⁶

O wprowadzeniu w tę znaną już w starożytności posługę po raz pierwszy wspomina *Traditio Apostolica*, z wyraźnym zaznaczeniem, że podczas jej udzielania nie nakłada się rąk, tak jak dzieje się to przy święceniach diakonatu lub prezbiteratu. Lektor był ustanawiany przez obrzęd wręczenia mu księgi Pisma Świętego.⁷

IV Synod Kartagiński wspomina o obrzędzie wprowadzenia w tę posługę i wymienia przymioty, które powinien mieć kandydat. Powinien on odznaczać się przede wszystkim: głęboką wiarą, odpowiednimi zdolnościami, nieskalanym życiem moralnym, umiłowaniem i znajomością Pisma Świętego. Lektor za swoją posługę otrzymywał także odpowiednie wynagrodzenie materialne. Liczba lektorów zmieniała się, szczególnie od momentu wprowadzania codziennej mszy św. Najczęściej funkcję tę pełnili chłopcy w wieku od 12 do 18 lat, chociaż wspomina się również o lektorach w wieku 20-38 lat, a także starszych – 63 czy 73 lata. Na nagrobkach lektorów zaznaczano, że swoją funkcję wykonywali w Kościele.⁸

Około X w. lektorat został zaliczony do tzw. święceń niższych. Był rozumiany jako kolejny etap do przyjęcia święceń kapłańskich. Papież Paweł VI pismem

4 Konferencja Episkopatu Polski, *Instrukcja w sprawie udzielania posługi lektora i akolity świeckim mężczyznom zatwierdzona 2 października 2007 roku na 341. Zebraniu Plenarnym Konferencji Episkopatu Polski*, nr 2; II Polski Synod Plenarny, *Liturgia Kościoła po Soborze Watykańskim II*, Poznań 2001, nr 84, s. 197.

5 *Tamże*, nr 8.

6 X.S.G. *Lektor*; w: Z. Chelmiński (red.), *Encyklopedia kościelna*, t. XXIII-XXIV, Warszawa 1911, s. 261.

7 B. Nadolski, *Lektor*; w: *Leksykon liturgii*, Poznań 2006, s. 728.

8 *Tamże*, s. 729.

apostolskim *Ministeria quaedam* z 15 sierpnia 1972 r. zniósł te święcenia, zaliczając je tym samym do posług liturgicznych, w które wprowadza się przez specjalny obrzęd (wydany 2 grudnia 1972 r.).⁹

W XIII w. słowo „lektor” nabrało innego znaczenia i odnoszono je głównie do nauczającego teologii w klasztorach.¹⁰

Wielką wagę przywiązywano zawsze do odpowiedniej formacji lektora. Również w obowiązujących przepisach Kościoła łacińskiego zwraca się szczególną uwagę na dobre przygotowanie biblijne, liturgiczne, duchowe i dogmatyczne kandydatów na lektorów.¹¹ Ważnym elementem w tym przygotowaniu jest zwrócenie uwagi na stronę fonetyczną przyszłej posługi kandydatów. Publiczne czytanie słowa Bożego kieruje się szczególnymi zasadami. Mauro Paternoster, włoski teolog, zauważa, że w tym względzie należy pamiętać o kilku bardzo istotnych zasadach: nie czyta się innym w ten sposób, jakby czytało się sobie samemu, nie czyta się także i w ten sposób, jakby rozmawiało się z przyjaciółmi w barze. To słowo ma przede wszystkim brzmieć, nabierać „swojej barwy”, ma być dobrze słyszane, ponieważ lektura tekstów liturgicznych jest swego rodzaju proklamacją.¹² W związku z tym lektor przy czytaniu słowa Bożego musi zwrócić uwagę także na odpowiednią odległość ust od mikrofonu.¹³

Podczas czytania słowa Bożego nie ma miejsca na improwizację. Tekst czytań wcześniej musi być dobrze znany lektorowi. Należy zwrócić szczególną uwagę na trudniejsze wyrazy w tekście. Lektor ma sam najpierw dobrze zrozumieć to, co czyta. Czytanie Pisma Świętego w zgromadzeniu liturgicznym wymaga z jednej strony odpowiednich kompetencji, wiedzy, ale także zdolności naturalnych.¹⁴

II Sobór Watykański w Konstytucji o liturgii świętej *Sacrosanctum Concilium* także zwraca uwagę na właściwe przygotowanie: „Należy więc starannie wychować te osoby w duchu liturgii oraz przygotować je do odpowiedniego i zgodnego z przepisami wykonywania przysługujących im czynności”.¹⁵

W wielu Kościołach wschodnich (Antiochia czy Konstantynopol) funkcja lektora była bardzo rozbudowana. Grecy nie mieli funkcji akolity, a więc jego

9 *Tamże*, s. 730.

10 *Tamże*, s. 731.

11 M. Paternoster, *Al. Servizio della Parola, il minister del Lettore*, Frascati 1988, s. 88-96.

12 *Tamże*, s. 97.

13 *Tamże*, s. 104.

14 *Tamże*, s. 98-103.

15 Konstytucja o liturgii świętej, *Sacrosanctum Concilium*, nr 29.

zadanie wypełniał lektor. Były to funkcje takie, jak: zapalanie świecy, lampy przy ołtarzu, a także noszenie świecy przed celebrazem.¹⁶

Podstawy prawne posługi lektora

Posługę lektora niewyświęconego przywrócił II Sobór Watykański w Konstytucji *Sacrosanctum Concilium*: „Ministranci, lektorzy, komentatorzy i członkowie chóru również spełniają prawdziwą posługę liturgiczną. Niech więc wykonują swoją funkcję z tak szczerą pobożnością i dokładnością, jak to przystoi wzniosłej służbie i odpowiada słusznym wymaganiom Ludu Bożego”.¹⁷

Kodeks Prawa Kanonicznego z 1983 r. stanowi, że: „Mężczyźni świeccy, posiadający wiek i przymioty ustalone dekretem konferencji episkopatu, mogą być na stałe przyjęci, przepisany obrzędem liturgicznym, do posługi lektora i akolity, udzielenie jednak tych posług nie daje im prawa do utrzymania czy wynagrodzenia ze strony Kościoła”.¹⁸ W kanonie 230, § 1 mowa jest tylko o mężczyznach, § 2 i 3 tegoż kanonu stanowi, że świeccy mogą być czasowo wyznaczeni do pełnienia funkcji lektora, komentatora, kantora itp. Paragraf 3 tego kanonu zawiera wymagania obowiązujące do godziwości: zaistnienia sytuacji konieczności i braku szafarzy. Jednak gdy nie ma spełnionych obydwu warunków, skutkuje to tym, że dopuszczenie świeckich do pełnienia tych posług będzie aktem poważnie niegodziwym.¹⁹

II Polski Synod Plenarny (1991-1999), uwzględniając warunki polskie, postanawia, że: „Mężczyźni świeccy, którzy ukończyli przynajmniej dwadzieścia pięć lat, cieszą się dobrą opinią, posiadają odpowiednie przymioty i są przygotowani do swych zadań poprzez odpowiednią formację, mogą być przyjęci do posługi akolity. Posługi lektora można udzielać w wieku wcześniejszym”.²⁰

Konferencja Episkopatu Polski uchwaliła 2 października 2007 r., na 341. Zebraniu Plenarnym Konferencji, *Instrukcję w sprawie udzielania posługi lektora i akolity świeckim mężczyznom*, w której zawarte są zasady udzielania tych posług oraz sposób prowadzenia odpowiedniej formacji kandydatów, jak również wskazane są cechy wymagane od kandydatów do tej posługi.

¹⁶ *Tamże*, s. 730.

¹⁷ Konstytucja o liturgii świętej, *Sacrosanctum Concilium*, nr 29.

¹⁸ Kodeks Prawa Kanonicznego z 1983 r., kan. 230, § 1.

¹⁹ P. Majer (red.), *Kodeks Prawa Kanonicznego, Codex Iuris Canonici, Komentarz*, Kraków 2011.

²⁰ II Polski Synod Plenarny, *Liturgia Kościoła po Soborze Watykańskim II*, dz. cyt., nr 84, s. 197.

Zadania lektora

Posługa lektora pojawia się historycznie najwcześniej, znana jest we wszystkich Kościołach i zajmuje w nich stałe miejsce.²¹ W zgromadzeniu liturgicznym lektor ma odpowiednie zadania, która sam powinien wypełniać, choćby byli posługujący wyższego stopnia.²²

Obowiązkiem lektora było czytanie w Kościele słowa Bożego. Lektorzy wchodzili na ambonę, która nazywano *tribunal lectorum*, i z niej odczytywali wskazane fragmenty Pisma Świętego²³. Oprócz tego głównego zadania lektor: przechowywał księgi święte; bywał także doradcą biskupa; na Wschodzie lektorzy oprócz czytania, spełniali w Kościele obowiązki akolitów; w niektórych zaś krajach, jak np. w Hiszpanii oraz w krajach afrykańskich, lektorzy czytali całość Pisma Świętego, łącznie z Ewangelią.²⁴

Dzisiaj lektor czyta słowo Boże podczas liturgii mszy św. i celebracji słowa Bożego – z wyjątkiem Ewangelii, która należy do diakona i kapłana.²⁵

Ogólne wprowadzenie do *Mszалу rzymskiego* stanowi, że lektor jest ustanowiony do czytania Pisma Świętego, oprócz Ewangelii. Jeśli nie ma diakona, ma prawo podawać intencje modlitwy powszechnej z ambony po wstępie prezbitera oraz wykonać psalm responsoryjny, gdy brak jest psalterzysty.²⁶

Podczas Eucharystii lektor pełni właściwą mu funkcję: jeśli brak jest diakona, w procesji do ołtarza lektor, ubrany w albę, może nieść uniesiony ku górze Ewangeliarz. Jeśli nie niesie tej księgi, to wówczas idzie z innymi ministrantami.²⁷ Po przybyciu do ołtarza razem z asystą czyni głęboki ukłon. Jeśli niesie Ewangeliarz, to podchodzi do ołtarza i składa na nim księgę. Następnie zajmuje w prezbiterium swoje miejsce wśród innych ministrantów.²⁸

21 *Ceremoniał liturgicznej posługi Biskupów odnowiony zgodnie z postanowieniem świętego Soboru Watykańskiego II*, dz. cyt., nr 32; por. Konferencja Episkopatu Polski, *Instrukcja w sprawie udzielania posługi lektora i akolity świeckim mężczyznom*, dz. cyt., nr 31.

22 Paweł VI, List apostolski *Ministeria quaedam*; *Ceremoniał liturgicznej posługi Biskupów odnowiony zgodnie z postanowieniem świętego Soboru Watykańskiego II*, dz. cyt., nr 32; por. Konferencja Episkopatu Polski, *Instrukcja w sprawie udzielania posługi lektora i akolity świeckim mężczyznom*, dz. cyt., nr 30.

23 II Polski Synod Plenarny, *Liturgia Kościoła po Soborze Watykańskim II*, dz. cyt., nr 84, s. 197.

24 Tamże

25 B. Nadolski, *Lektor*, dz. cyt., s. 728; F. Brovelli, *Ordine e ministeri*, dz. cyt., s. 295-296.

26 *Ogólne wprowadzenie do Mszalu rzymskiego oraz wskazania Episkopatu Polski*, Poznań 2006, nr 99, 197.

27 Tamże, nr 194.

28 Tamże, nr 195.

Jeśli nie ma śpiewu na wejście i na Komunię św., a wierni nie odmawiają antyfon podanych w mszale, lektor ma prawo je odczytać w odpowiednim czasie.²⁹

Konferencja Episkopatu Polski w *Instrukcji w sprawie udzielania posługi lektora i akolity świeckim mężczyznom* stanowi, że lektor i akolita spełniają własną posługę podczas celebracji liturgicznych, a szczególnie we mszy św. Do zadań lektora należą także inne czynności związane z przygotowaniem miejsca i rzeczy potrzebnych do liturgii oraz przygotowanie wiernych do świadomego, czynnego i owocnego uczestnictwa w liturgii. Spełnianie przez lektorów i akolitów własnych posług w liturgii ma kształtować ich specyficzną duchowość, skupioną głównie wokół dwóch stołów: słowa Bożego i Eucharystycznej Ofiary. Aby owocniej i godniej mógł wypełniać te funkcje, lektor powinien ustawicznie rozważać Pismo Święte.³⁰

Poza liturgią lektor przygotowuje wiernych do godnego przyjęcia sakramentów i sakramentaliów. Jeżeli zaistnieje taka konieczność, to może przygotowywać do czytania Pisma Świętego podczas czynności liturgicznych innych wiernych, czasowo do tej funkcji wyznaczonych. Lektor może pomagać w przygotowaniu nabożeństw oraz przewodniczyć niektórym z nich, np. różaniec, droga krzyżowa.³¹

W Wigilię Paschalną, po czytaniu z listów apostoelskich, zależnie od okoliczności i miejscowego zwyczaju, jeden z diakonów lub lektor podchodzi do biskupa lub kapłana i wypowiada następujące słowa: „Czcigodny Ojczy, zwiastuję ci wielką radość, rozpoczynamy śpiew wielkanocnego Alleluja”.³²

Lektor, skoro innym obwieszcza słowo Boże, to sam jest powołany w szczególny sposób do dawania w świecie świadectwa wiary przez dobry przykład życia chrześcijańskiego.³³

Kandydaci do posługi lektora powinni odznaczać się nienagannym życiem moralnym, apostoelskim oddaniem, bezinteresownością, zdrową pobożnością i czynnym życiem sakramentalnym, szczególnym umiłowaniem Pisma Świętego i Eucharystii. W swoim środowisku powinni cieszyć się autorytetem wśród parafian i znajomych, wśród których będą wypełniać powierzone im zadania. Kandydaci na lektorów powinni mieć także odpowiednie przymioty intelektualne, odpowiednie

29 *Tamże*, nr 198; por. nr 48, 87.

30 Konferencja Episkopatu Polski, *Instrukcja w sprawie udzielania posługi lektora i akolity świeckim mężczyznom*, nr 5.

31 *Tamże*, nr 7.

32 *Ceremonial liturgicznej posługi Biskupów odnowiony zgodnie z postanowieniem świętego Soboru Watykańskiego II*, dz. cyt., nr 32; por. Konferencja Episkopatu Polski, *Instrukcja w sprawie udzielania posługi lektora i akolity świeckim mężczyznom*, nr 359.

33 *Ceremonial liturgicznej posługi Biskupów odnowiony zgodnie z postanowieniem świętego Soboru Watykańskiego II* nr 32; por. Konferencja Episkopatu Polski, *Instrukcja w sprawie udzielania posługi lektora i akolity świeckim mężczyznom*, nr 9; por. Lettore, w: R. Berger, *Piccolo Dizionario di Liturgia rito Romano e rito ambrosiano* (tytuł oryg. *Kleines liturgisches Lexikon*), Casale Monferrato 1990, s. 88.

wykształcenie, wyróżniać się solidnością w pracy i umiejętnością współpracy z innymi na wielu płaszczyznach w dziedzinie duszpasterskiej, jak i w innych.³⁴

Pamiętając o godności słowa Bożego i ważności swoich zadań, lektor powinien dbać o poprawność swej wymowy i dołożyć wszelkich starań, aby uczestnicy liturgii dobrze słyszeli Boże słowo. Dlatego też w formacji lektorów nie może brakować odpowiedniego przygotowania fonetycznego. Powinna tego dokonywać kompetentna osoba (np. logopeda).³⁵ Ważne miejsce w przygotowaniu lektorów zajmują także ćwiczenia praktyczne.

Obrzędy ustanowienia lektorów

Konferencja Episkopatu Polski w *Instrukcji w sprawie udzielania posługi lektora i akolity świeckim mężczyznom* wyraźnie przypomina, że należy odróżnić praktykę błogosławienia młodych chłopców do czytania słowa Bożego od posługi lektora. Ci nie otrzymują posługi lektoratu, lecz błogosławieństwo do spełnienia funkcji czytania słowa Bożego podczas celebracji liturgicznej. W seminariach duchowych należy również udzielać posługi lektora tym kandydatom, którzy wcześniej przyjęli tylko błogosławieństwo do funkcji czytania słowa Bożego. Zaleca się, by tego błogosławieństwa do spełnienia funkcji czytania słowa Bożego udzielił probiter. Jeśli zaś byłoby udzielane przez biskupa, to według formuły, która wyraźnie podkreśla, że jest to błogosławieństwo do funkcji, a nie ustanowienie do posługi.³⁶

Kandydat na lektora przedstawia biskupowi diecezjalnemu, po uzgodnieniu z własnym proboszczem, dobrowolnie sporządzoną i własnoręcznie podpisaną prośbę. Udzielenie lektoratu nie daje przyjmującym prawa do wynagrodzenia z racji pełnionej posługi. Mogą oni jednak – według uznania kompetentnej władzy (proboszcza) – otrzymać pewne wsparcie materialne, szczególnie wówczas, gdy ponoszą jakieś wydatki związane z wykonywaniem tej posługi (np. koszty podróży).³⁷

Zadania lektora w przygotowaniu i przebiegu nabożeństw określa proboszcz lub rektor kościoła. Ich formy i zakres zaangażowania w życiu wspólnoty parafialnej należy określić indywidualnie, zależnie od możliwości poszczególnych osób.

34 Konferencja Episkopatu Polski, *Instrukcja w sprawie udzielania posługi lektora i akolity świeckim mężczyznom*, nr 11.

35 *Ceremoniał liturgicznej posługi Biskupów odnowiony zgodnie z postanowieniem świętego Soboru Watykańskiego II*, dz. cyt., nr 32; por. M. Paternoster, *Al. Servizio della Parola, il minister del Lettore*, dz. cyt., s. 85-88.

36 Konferencja Episkopatu Polski, *Instrukcja w sprawie udzielania posługi lektora i akolity świeckim mężczyznom*, nr 10.

37 *Tamże*, nr 13.

Lektor ustanawiany jest na stałe. Jednak w szczególnych sytuacjach, z ważnych przyczyn, biskup może zabronić mu wykonywania zadań wynikających z tej posługi. Może także zawiesić uprawnienia właściwe lektorowi, z chwilą przerwania przez alumna studiów seminaryjnych z jakiegokolwiek powodu. W tym przypadku biskup diecezjalny może też postanowić inaczej. Podobne postanowienie może podjąć biskup diecezjalny z uzasadnionych przyczyn w odniesieniu do świeckich mężczyzn.³⁸

Tłumaczenie na język polski obrzędów ustanowienia lektorów i akolitów oraz przyjęcia kandydatów do diakonatu i prezbyteratu zostało przygotowane przez Komisję ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów Konferencji Episkopatu Polski podczas 358. Zebrania Plenarnego, które odbyło się we Wrocławiu, 21-22 czerwca 2012 r. Tłumaczenie wersji polskiej tychże obrzędów zostało również zatwierdzone Dekretem Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów.³⁹

Po odnowieniu przez papieża Pawła VI dyscypliny dotyczącej posług listem apostolskim *Ministeria quaedam*, Kongregacja Kultu Bożego przygotowała obrzęd ustanawiania lektorów i akolitów, dopuszczania do grona kandydatów do diakonatu i prezbyteratu oraz podjęcia obowiązku celibatu. Ojciec Święty Paweł VI zarządził jednocześnie, aby obrzęd w języku łacińskim był stosowany od 1 stycznia 1973 r. Obrzęd zaś w języku narodowym zacznie obowiązywać od dnia ustalenia przez Konferencję Biskupów danego kraju.⁴⁰

Według pisma apostolskiego *Ministeria quaedam*, wprowadzenia w posługę lektora dokonuje ordynariusz – biskup lub przełożony zakonny – podczas mszy św., po Ewangelii lub podczas nabożeństwa słowa Bożego, z zastosowaniem obrzędu liturgicznego przewidzianego przy ustanawianiu lektora. Obrzęd ten musi być zatwierdzony przez Stolicę Apostolską.⁴¹

Obrzęd ustanowienia w posłudze lektora ma następującą strukturę: admonicja celebransa, wezwanie do modlitwy, modlitwa w ciszy, kolekta, przekazanie księgi Pisma Świętego. Czytania podczas ustanowienia lektorów można wziąć w całości lub w części z liturgii dnia bądź z propozycji znajdujących się w samym obrzędzie. Obrzęd rozpoczyna się po Ewangelii. Wszyscy uczestnicy obrzędu siadają, a kandydaci do lektoratu stoją. Biskup zasiada na katedrze, bądź innym przygotowanym miejscu, nakłada mitrę i ewentualnie bierze do ręki pastorał. Wyznaczony

38 *Tamże*, nr 17.

39 *Obrzędy ustanowienia lektorów i akolitów oraz przyjęcia kandydatów do diakonatu i prezbyteratu*, Katowice 2014.

40 *Tamże*, s. 7.

41 Paweł VI, *List Apostolski Motu proprio „Ministeria quaedam” zawierający odnowę kościelnej dyscypliny dotyczącej tonsury, święceń niższych i subdiakonatu w kościele łacińskim*, nr IX.

diakon bądź kapłan – odpowiedzialny za przygotowanie (w seminarium rektor, w domach zakonnych wyższy przełożony) – wzywa imiennie kandydatów, którzy mają być ustanowieni lektorami. Wezwany odpowiada: „Jestem”. Następnie podchodzi do biskupa, kłania się i wraca na swoje miejsce. Następnie – po wezwaniu w ten sposób wszystkich kandydatów, biskup wygłasza homilię. Po homilii wszyscy wstają. Kandydaci na lektorów kłękają. Biskup w tym momencie wzywa wszystkich zebranych na liturgii do modlitwy. Następnie przez chwilę modlą się w ciszy. Potem biskup rozkłada ręce i wypowiada nad kandydatami modlitwę, w której prosi Boga, by tych wybranych braci pobłogosławił. W modlitwie jest także prośba i o to, aby ci kandydaci stali się prawdziwymi świadkami wiary i byli wierni Bożemu słowu. Następnie wszyscy siadają. Lektorzy wstają i kolejno podchodzą do biskupa, który, siedząc, podaje każdemu księgę Pisma Świętego i wypowiada słowa: „Przyjmij księgę Pisma Świętego i wiernie przekazuj słowo Boże, aby coraz mocniej działało w sercach ludzkich”.⁴²

Podczas tej ceremonii, można śpiewać Psalm 19[18] lub stosowną pieśń. Jeśli ustanowienie to odbywa się podczas Eucharystii, sprawuje się ją dalej jak zwykle. Zgodnie z przepisami liturgicznymi odmawia się wyznanie wiary i modlitwę powszechną z okolicznościowymi wezwaniami za nowo ustanowionych lektorów.⁴³

Lektorzy, ich rodzice i krewni mogą przyjąć Komunię św. pod obiema postaciami. Natomiast jeśli ustanowienie lektorów łączy się z celebracją słowa Bożego, biskup błogosławi zgromadzonych i odsyła ich jak zwykle.⁴⁴

Ustanowienie w posłudze lektora, zgodnie z tradycją Kościoła rezerwuje się dla mężczyzn. Do tej posługi kandydat winien odpowiednio się przygotować. Z tej racji, że ta posługa dzisiaj w Kościele nie zawsze jest należycie doceniana, należałoby zwrócić na nią szczególną uwagę podczas kursów lektorskich. Przede wszystkim kandydat na lektora ma przejść odpowiednią formację biblijną, ascetyczną, liturgiczną i fonetyczną. Wskazanim byłoby także poznanie podstaw muzyki sakralnej. Posługi tej udziela biskup, a w kleryckich instytucjach wyższy przełożony. Do najważniejszych zadań lektora należy czytanie słowa Bożego w zgromadzeniu liturgicznym (oprócz Ewangelii), gdy nie ma diakona może on także podawać wezwania modlitwy powszechnej, gdy brak psalterzysty, może kierować śpiewem, może również przygotowywać wiernych do godnego przyjęcia sakramentów świę-

⁴² *Obrzędy ustanowienia lektorów i akolitów oraz przyjęcia kandydatów do diakonatu i prezbiteratu*, nr 1-7.

⁴³ *Tamże*, nr 8.

⁴⁴ *Tamże*, nr 8 - 10.

tych. Lektor, świadomy swoich obowiązków, powinien dążyć do tego, by godnie wykonywać swoje zadania. Ma pogłębiać żywe umiłowanie Pisma Świętego, by dzięki temu stawać się godnym świadkiem Jezusa Chrystusa.

Duszpasterze powinni dołożyć wszelkich starań do tego, aby lektorzy wykonywali tę posługę w swoich parafiach. Niekiedy zdarza się tak, że słowo Boże podczas liturgii czyta ktoś, kto tak naprawdę nie ma do tego uprawnień.

THE LECTOR'S MINISTRY IN THE LATIN CHURCH

SUMMARY

The institution of the lector, according to the tradition of the Church is reserved only for men. The candidate for this ministry should be adequately prepared. The minister is instituted by the bishop. The main task of the lector is to read the word of God in the liturgical assembly, except for the Gospel. When there is no deacon, he may also announce the intentions of universal prayer and, in the absence of a psalmist, recite the Psalm between the readings. The lector prepares the faithful for the worthy reception of the sacraments. He has to deepen his love for the Scripture. This article addresses the following issues: the genesis of the lector, the legal basis, tasks, and the rite of the institution.